

De uddannes til meget andet

Af Eva Vestergaard, sygeplejerske, Luumosevej 29, Åskeby

DER ER ubesatte stillinger pga. mangel på sygeplejersker. De nye orlovbestemmelser, som træder i kraft 1. januar 1994 vil give ledige sygeplejerskestillinger. Regeringen lægger i en ny handlingsplan op til...

at der bl. a. skal ansættes flere sygeplejersker inden for psykiatriområdet. Ovenstående må være saglige begrundelser for, at uddannelseskapaciteten inden for sygeplejestudiet øges. Det eneste, formanden for amtsrådsforeningen Per Kaalund besvarer disse kendsgerninger med, er at man vil se, hvor meget de nyuddannede inden for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser...

kan påvirke denne mangelssituation. Ifølge lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser skal de erstatte følgende uddannelser: sygehjælper-, hjemmehjælper-, plejehjemsassistent- og beskæftigelsesvejledningsuddannelsen. Altså, det er ikke sygeplejersker, de bliver uddannet til at kunne erstatte.

Styrk vort naturlige forsvar

Af Ruth Hagen, Havnegade 37, Middelfart

DET VAR en hjerteskrærende TV-oplevelse at overvære forsøg med nye celler på kræftpatienter.

Mennesker, der havde stillet sig til rådighed som forsøgskaniner i håb om, at et mirakel ville...

ske, men deres lidelser blev kun forværret. Giftangreb på syge mennesker! Er Kræftens Bekæmpelse ikke nået længere?

Det svarer jo til, at man i kamp skulle skyde løs på sine egne i håb om måske også at ramme en invaderende fjende, og samtidig fremskynde sit eget nederlag - Tåbelighed må have en grænse! Folk har ofret formuer på kræftens alter, mens der higes og søges ad...

blinde veje og antydes, at kræft er en folkesygdom, vi skal lære at 'leve' med og dø af.

Måtte det blive til døden for Kræftens Bekæmpelse af sygdom på patienters bekostning. Giv i stedet livet en chance! Styrk vort naturlige forsvar mod sygdom! Kom ud af blindgyden og erkend den enorme kraft, der slummer i menneskets fysiske og psykiske energier.

Beretning om ordløs tilbedelse

Af Jørgen Osterby, Vibekvej 17, Tapdrup, Viborg

JEG GLEDEDE mig oprigtigt over at læse 'Søndagsordet' 3/10, indtil jeg kom til næstsidste afsnit...

Det kan jeg slet ikke være enig med Sv. E. Jakobsen!

Er det at rejse sig fra sin toldbod i mange menneskers nærvær og følge med Jesus, fordi han siger: 'Følg mig!' - ikke en...

bekendelse? SEJ har muligvis andre forestillinger om, hvad anvendelse er (eller om hvad andre mennesker mener, omvendelse er) end Jesus!

Det var jo netop omvendelsen, der var så nødvendig for Levi!

Før havde han stilet på sig selv, på sin beskæftigelse (måske på en delvis virksomhed?) Nu vendte han sig fra alt det og fulgte Jesus, da han sagde: 'Følg mig!' - Er det ikke omvendelse?

Det er da nok muligt, at Levi ikke for sin bekendelse og sin omvendelse (eller under den) brød ud i lovprisning! Men for mig at se er vi vidner til en helt vidunderlig - måske ordløs - tilbedelse fra Levi, da han uden betænkningstid betror sit liv til Jesus!

Er det ikke tilbedelse? Jo, her er sandelig en beretning om bekendelse/omvendelse/tilbedelse! Ikke som et 'krav', men som en nødvendighed!

Det perfekte menneske - uha!

Af Joan Krøgh, Kvædevej 8, Højbjerg

ALLEREDE overskriften på JP-artiklen 'Det perfekte menneske' giver kuldegysninger helt ud i tåspidserne.

Hvem er det perfekte menneske?

Hvilket udsende har det perfekte menneske? Psykiske lidelser opstår meget ofte i forbindelse med udtærende bestræbelser på at komme til at se ud som 'idealet' - og netop det er essensen i nærværende indlæg. Grænsen for, hvor per-

fekt et menneske kan blive, er for længst nået. Det er min opfattelse, at jagten på 'det perfekte menneske' i forbindelse med kortlægning af menneskets arvemasse med henblik på manipulation med gener får yderst katastrofale konsekvenser, såfremt teorierne føres ud i livet.

Kravene for at blive

som 'idealet' bliver uopnåelige. Folk må i endnu højere grad end i dag se nederlag i øjnene - og hermed er vejen banet for et kaos af psykisk-uloselige problemer og en befolkning blottet for selvværd.

Konsekvenserne bliver selvsagt en stopklods i kampen for livsglæde og for det meget aktuelle emne 'livskvalitet'.

Sluttelig bør understreges, at forskernes stræben efter perfektionisme lugter langt væk af nazismens hovedteori om racerenhed - og det er uanægtelig en yderst tankevækkende side af sagen og ikke mindst en særdeles uønsket konsekvens.

Aage Frandsen laver selvmål

Af Ole Erikstrup, dyrlæge, Stationvej 60, Brendstrup

AAGE FRANDSEN, tidligere folketingsmedlem for SF, har i JP 23/9 møret sig med at pådutte Anders Fogh Rasmussen, at han er superliberalist. Dernæst opstiller han den påstand, at liberalister mener, at man som menneske er ansvar-

lig for sig selv og kun for sig selv, og at man er sin egen lykkes smed.

At denne påstand i virkeligheden er udtryk for anarki er næppe gået op for Aage Frandsen. Men i sin yderste konsekvens, og det er jo det synspunkt, AF angriber, er frihed uden ansvar det samme som det rene anarki, og altså tæt på visse af de bevægelser,

systemets mangler - endda med de dumme brugere.

Hvor mange findes der i monopolet af samme slags som overlægen? Det må være ganske få, og vel desværre ikke nok til, at få de socialistiske partier til at opgive den indædte modstand mod ethvert forsøg på at bryde monopolet.

På den anden side - de repræsentanter jo de brugere (og betalere), som overlægen synes, er så dumme - så det kunne jo tænkes, at dogmerne kortvarigt blev glemt. En meget væsentlig del af demokratiet er retten til at vælge. Må vi få en chance for at vælge overlægen fra?

Ret til at vælge overlæge fra

Af Greger Jensen, Tusch, Elishøj 15, Skødstrup, konservativ kandidat til Århus byråd og amtsråd

OVERLÆGE dr. med. Ulrik V. Henriques (JP 3/10) mener ikke, at danske læger har noget at fortryde. Det tror jeg heller ikke, men det kan ikke føre til overlægens konklusion om, at den danske befolkning er uforstående. Som grundlag for den skrydende, ukritiske selvglæde opremses en del af forsknings fremragende resultater i 50 år. Det er da flotte resultater, men de...

systemets mangler - endda med de dumme brugere.

Hvor mange findes der i monopolet af samme slags som overlægen? Det må være ganske få, og vel desværre ikke nok til, at få de socialistiske partier til at opgive den indædte modstand mod ethvert forsøg på at bryde monopolet.

På den anden side - de repræsentanter jo de brugere (og betalere), som overlægen synes, er så dumme - så det kunne jo tænkes, at dogmerne kortvarigt blev glemt. En meget væsentlig del af demokratiet er retten til at vælge. Må vi få en chance for at vælge overlægen fra?

IDÉ DEBAT 2000

Politik i nutidens skala slår selvstyret i stykker. Politik er ikke løsningen på et problem. Politik udgør selve problemet.

Den herskende politiske klasse

Af Steen Steensen, lektor, Ranum

HVOR MEGET politik kan et demokratisk samfund tåle, før det ikke længere er demokratisk?

Intet spørgsmål i tiden synes vigtigere end dette. Politik som fænomen er steget voldsomt i omfang. Navnlig tog den politiske aktivisme fart i 1960'erne. I et land som Danmark hærner fire politik-administrative instanser over folkens hoveder, kommunen, amtet, staten og EF. Det er institutioner, som ikke drømmer om at indsnævre virkefeltet. Nævnte organer stræber efter vækst, altså mere politik og forvaltning, flere ansatte og yderligere social autoritet.

Alene i perioden fra 1982 til 1992 forøgedes bunken af love og forordninger med 20 %. Ved nævnte tidsafsnits udgang passerede mangfoldigheden af bestemmelser atten tusind.

Kan et demokratisk samfund bære en politisering af den styrke? Forøgelsen af politik ramte det private næringsliv hårdt. Især gik det ud over den kapitalistiske kultur. Politikerne gjorde eksempelvis driften af gårde til et regeringsanliggende.

Den politiske kraft

Den politiske klasse uarbejdede et sæt af regler for markydrkning og kvæghold. I 2000 år havde ejeren drevet gården efter sit eget hoved. Nu fortes selv en så simpel ting som møgspreddning ind under statsautoriteten.

En lignende skæbne overgik fiskeriet. Vist nok til alle tider har dette erhverv markeret sig som det frieste af samtlige næringer. I midten af 1970'erne måtte fiskerne imidlertid bøje nakken for den politiske kraft. Det hæderkrone-

de erhverv blev omrebet af regulativer, kvoteordninger og kontrolforanstaltninger. Den politiske magt kriminaliserede et frit og selvhjulpent folk. Politikeren sendte satellitter i kredsløb og tilod en hær af parasitter at suge sig fast på fiskernes rygge.

Andre selvstændige erhverv udsattes for lignende angreb. Politik trængte ind i alle kroge. Private ejendomme tæller ikke længere som ukarakterlige zoner. Aktivister i staten bestormer frihedsret på frihedsret. Erstatningsvaren hedder politikstyren. Kan et frit samfund forblive frit under sådanne vilkår?

Staten som trussel

Demokratibegrebet trænger til en ny gennemtænkning. Hvad er demokrati, og hvilken plads kan politik tilkomme i et frit samfund? I den sammenhæng må de folkevalgte rolle undersøges. Hvor stor andel i politiseringens kan tilskrives vælgerens repræsentanter? Er folkets kårde blevet et demokratisk problem? Har de folkevalgte udviklet sig til folkets modstandere?

Demokrati betyder som bekendt folkets styre. Men der er langt fra enighed om måden, hvorpå styringen bør udøves. Diskussionen samler sig om to udlægninger. Rettighedsdemokratiet kaldes den ene og deltagerdemokrati den anden.

Rettighedsdemokratiet anskuer folkets styre i det personlige perspektiv. Demokrati er borgernes selvstyret. En demokratisk forfatning værnere det enkelte menneske mod politik og øvrighed. Staten opfattes som en trussel. Derfor må den politiske autoritet splittes og afgrænses. En forfatning med den demokratiske ret til at vælge repræsentanter for den personlige ufærdighed, privatejendommens urolighed og arbejdets frihed. Det enkelte menneske tildeles retten til at råde over sig selv og sit eget.

Negativ opgave

I rettighedsdemokratiet har de folkevalgte ikke videre at bestille. Opgaven består i noget rent negativt. De skal alene kæde sig om at beskytte individet og virksomheden mod regeringens og embedsapparats...

tet. Hvem, der styrer, synes mindre væsentligt. Hvad der er de styrende tilladt at gøre forekommer afgørende. For borgerne gælder det ikke om at få indflydelse på regeringen, men om at regeringen ikke får indflydelse på borgerne.

Deltagerdemokratiet lader den anden tale lyde. Efter den version defineres folkets styre politisk. Borgerne deltager i den demokratiske proces gennem valg handlinger. Demokratiet fungerer, når de af folket valgte repræsentanter fører politikken. Er vælgerne utilfredse med den aktuelle styring, må de ved næste valg prøve at indsætte nogle andre delegerede.

Efter denne forståelse af demokratiet har de folkevalgte nok at se til. Folkets stedfortrædere pålægges i princippet ingen begrænsninger. De påtager sig det overordnede ansvar for samfundets udvikling. Fælles mål stilles op og søges realiseret gennem en langsigtet strategi og handlingsplaner. Demokratiet løber af stabelen i et institutionelt miljø.

Men hvilken opfattelse af folkets styre præger den

gens mistillid til magt. Rettighedsdemokratiet forekom dem steds mere ubejlejligt. Dets indskrænkning af politikernes virkefelt frusterede de folkevalgte ambitioner.

Øvrighedstænkning

Lidt efter lidt antog folkets beskytter den politiske definition af demokratiet. De forlod vottergeringen og gik i offensiven. Demokrati, råbte politikerne i kor, er beslutninger truffet af en folkevalgt forsamling. Med denne ideologiske damptrømler i front tilranede repræsentanterne sig flere og flere opgaver. Snart gav de den i rollen som samfundets styringsmænd. Politik tog form af en branche, et erhverv, en livsstilling, en base for social opdrift. Den folkevalgte forvandlede sig til en professionel politikmager. Amatørpolitikeren gled ud af billedet. En hel anden type erobrede pladserne i folkets ting. Karriererådet og politikens korrumperende evne skabte en skikkelse, der ikke lod sig bremse af idealer og rettigheder.

Lovene sættes ind mod

»Den folkevalgte er blevet et demokratisk problem. Friheden begynder der, hvor folkets repræsentanter standses.«

danske grundlov? Den stiller sig i det væsentlige på rettighedsdemokratiets fundament. Forfatningen var netop tænkt som et våben i folkets hænder med den politiske triumf. Grundloven udtrykker tillid til det enkelte menneske og mistillid til magt. Således garanterer den en række personlige frihedsrettigheder. Just disse sættes folkets valgte repræsentanter til at vogte.

Idelogisk damptrømler

De folkevalgte gennemgik imidlertid en katastrofal forvandling. Grundlovens demokratibegreb forudsatte politisk passivitet. Derfor måtte repræsentanterne for vælgerne holde regeringen og embedsværet ned. Akkurat den mission ophørte. Politikerne brød sig ikke om forfatning-

Grundloven. De professionelle i magtens udøvelse svækkede de retsregler, der beskyttede det enkelte menneske og den private virksomhed og styrkede de retsregler, som gav den politiske verden handlingsfrihed over for borgerne. Rettighederne og handlingsfriheden vandrede fra individet til staten.

Skellet mellem vælgerens repræsentanter og regeringen forsvandt. De folkevalgte som kontrollerende magt smeltede sammen med den magt, som de var sat til at kontrollere. Magt og kontrol mødtes i en fælles anerkendelse af magten. Den lovgivende og den udøvende autoritet blev et kod. Staten absorberede sine kritikere.

Virkningerne af politikens professionalisering kan næppe overdrives. Øvrig-

hedstænkningen sneg sig ind i de folkevalgte hoveder. De omskabtes til statsmænd, altså statens mænd. Tingene blev fra da af anskuet ud fra magtens synsvinkel. Fra dette udsigtspunkt tog menneskene sig ud som brikker.

Politik selv problemet

Den politiske verden udgør et interessefællesskab. Apparatet afgrænser sig stadig tydeligere fra det civile liv. Politikerne, ministrene og embedsmændene danner et univers for sig. Indbyrdes strides politikmagerne på karriereposterne.

Striden er støjende og sprogbuget drabeligt. En del iagttagere forledes til at tro, at spektaklet drejer sig om idealer, principper og vælgertilstande. Alligevel bliver det bestandigt svære at skjule enigheden. Oppositionsrollen og regeringsrollen skæres fra den samme blok. Borgerlige og socialistiske kabinetter er et fedt. Højre og venstre tramper langs den samme sti. Alle i systemet står skulder ved skulder om det punkt, at politik er løsningen på samfundets problemer, at politikere har ret til at blande sig i alt, at bestemme alt.

Den voldsomme statsudvikling i nyere tid har sin rod i den politiske aktivisme. Mellem politikere og bureaukrater eksisterer ikke nogen kontrast. Modsætningen består mellem politik og bureaukrati på den ene side og individet og privatejendommen på den anden. Politik i nutidens skala slår selvstyret i stykker. Et demokratisk samfund kan ikke bære så megen hersen fra oven. Politik er ikke løsningen på et problem. Politik udgør selve problemet. For hvert direktiv indsnævrer individets selvbestemmelsesret. Tusinde af menneskers dommekraft skubbes til side. Ind på scenen træder den politiske kommissær, gestikulerende og råbende.

Den folkevalgte er blevet et demokratisk problem. Glidningen i demokratibegrebet bragte den folkevalgte af svær kaliber til verden. Læren forekommer indlysende. Friheden begynder der, hvor folkets repræsentanter standses.

Godmorgen, Ib Christensen

Af Ebbe Kløvedal Reich, København

IB CHRISTENSEN byder mig i et virkelighedsfjernt indlæg 3/10 adieu, fordi jeg nu har meldt mig uden EF-Unionsens faner. Lad mig derfor slå fast, at jeg (medmindre der sker en voldsom, mirakuløs forvandling af Unionen) vil agitere for og selv stemme nej, når vi i 1996 igen skal til folkeafstemning.

Uspiselig traktat

Men jeg vil ikke gøre det på de samme håbløse præmisses, som IC lægger frem. Jeg tror ikke på, at Det Indre Marked kan ruller tilbage. Jeg tror heller ikke på, at EFTA, i en situation, hvor alle medlemmerne minus Norge er i fuldt forspring på vej ind i EF-Unionen, kan genetabes, som

det så ud i 70'erne. Derimod tror jeg, at vi ved at holde de demokratiske principper højt kan afbøde de værste virkninger af de ulykker, der allerede er sket. De kulminerede i den uspiselige Maastricht-traktat, som banede vejen for en sær slags autoritært Bismarck-styre, hvor en eksklusiv klub af ministre og kommissærer uden demokratisk kontrol kan lovgive om alt, hvad der falder dem ind.

Eftersom der allerede lovgives (udemokratisk) på unionsplan, ligger der naturligvis ingen prisgivelse af nogen art i at forlange, at lovgivningen sker demokratisk. I to kamre, hvor medlemstaterne er ligestillet i det ene - og det andet vælgelsesproportionalitet (måske som EF-Parlamentet vælges i dag).

Ofte som Maastricht-unionen (som IC sjovt nok selv anfører) er mere centralistisk indrettet end nogen forbundsstat, ligger der na-

turligvis ingen centralisering i at kræve en bred, rummelig forbundsstat, der garanterer enkeltstaterne deres suverænitetsområder og stiller de rigtige, demokratiske krav til unionsmyndighederne. At EF-Parlamentet har skrevet et forvovlet traktatforslag har jeg sågar adskilligt mindre med at gøre end IC selv har. Han sidder der i det mindste.

Det er noget forbandet sludder, når han påstår, at 10 ud af 12 EF-regeringer nærer 'hede ønsker' om en demokratisk forbundsstat. Med lange mellemrum sker det, at en minister fra Tyskland eller Benelux rent rituelt lovsynger ideen.

Forplumrer debatten

Men i praksis er samtlige EF-ministre rørende enige om, at det er det konföderale princip, der skal gælde. Det er klart, for det er deres måde at tilrive sig magten i Unionen på. IC forplumrer - med vilje,

er jeg bange for - enhver fornuftig debat, når han fremstiller det, som om 'Maastricht og føderalisterne' er et fedt. Problemet er jo netop, at Maastricht er en udemokratisk, konføderal regeringssammensværgelse, der vil skabe en magtplatform, hvor vælgerne ikke kan nå dem. Det er alt det modsatte af føderalt.

Målet må være et demokratisk, samarbejdende Europa. Det betyder i EF-sammenhæng en forbundsstat, der giver mere magt til enkeltstaterne end nogen eksisterende forbundsforfatning og sikrer demokratiet på alle niveauer. Der er ikke andre måder at gøre det på nu.

IC tror stadig, at måden at gøre det på er at rulle verdenshistorien tilbage til for EF. Indtil 1986 var jeg tilbøjelig til at være enig med ham, det vedgår jeg gerne. Men nu, hvor Det Indre Marked (stort set) står der, og hvor tumulterne i det dengang Sovjet-imperi-

um gør en vis stabilitet i Vesteuropa nødvendig, hvis ikke det hele skal gå agurk, mener jeg, det er en farlig luksus at tænke sådan.

Kæmp for demokratiet

Det er hverken den danske eller den nordiske identitet, der primært skal forsvares. De klarer sig nok (selv om de har det hårdt for tiden, omklamret som de er af hysteriske, fremmedhadsske højrekrafter). Det er de demokratiske principper, der er truet. Det er om dem, den vigtigste kamp kommer til at stå fra nu af. Der er jeg enig med Tøger Seidenfaden og de seks byrådsmedlemmer til 'Tag Europa alvorligt' - hvor skummelt det end kan virke på sarte sjæle.

IC opdager det nok en dag. Og så skal han ikke høre andet fra mig end et muntert: -Godmorgen, Ib-.